

PEILIPATSAS

HARRI ISTVÁN MÄKI

KUSTANTAMO
HELMIVYÖ

Peilipatsas

Harri István Mäki

Peilipatsas

Kustantamo Helmivyö

Turku 2019

Harri István Mäki: Peilipatsas

ISBN 978-952-7211-27-4

Kiitokset:

Taiteen keskustoimikunta

Jenny ja Antti Wihurin rahasto

Painopaikka: BoD, Norderstedt, Saksa

Rakkaudella Äidilleni,
kiitos kaikista saduista ja seikkailuista

*Totuuden kieli särkee kuin
hakatusta suusta kiskottu sana.*
– *Andrzej Zaniewski (suom. Kirsti Siraste)*

1

Suutarin leski, joka asui Prahan torin kulmassa, sai yhtenä iltana vieraakseen sukulaispoikansa Täplän.

Nuori sotilas, melkein lapsi, omisti täplänsä lisäksi sateessa vettyneen muistivihon, joka kätki harhautuneita tarinoita vettymyksestä.

Suutarileski istui naapurintyttären seurassa, kun Täplä kolisteli sisään. Hän suukotti leskitätinsä otsaa, näki sitten tyttären. Tyttö oli nuorempi kuin Täplä, pieni tyttönen oikeastaan.

Täti huomasi nuorukaisen silmien avautuvan, sormien liikahtelevan levottomasti.

– Hän on Irene, täti esitteli.

Seuraavaksi nuoret keskustelivat kaksin unohtaen suutarilesken.

Hetkien pyörähdettyä tyttö lähti kotiinsa ja Täplä

unohtui sukulaisensa vaiteliaaseen seuraan.

Ilta nilkutti hämäryyteen. Lyhtyihin sytytettiin valoja. Täplä kirjoitti muistivihkoonsa kaksi sanaa. Hän ylivivasi niistä toisen.

He keskustelivat hiljaa naapurin tyttärestä.

– Onko hän yksinäinen?

– Tarkoitat onko hän varattu, täti hymyili vastaukseksi. – Hän on neitsyt.

Täplä vaikenä. Tietenkin hän oli, tietenkin.

Täti kuunteli sukulaispoikansa hengitystä.

– Olet kiinnostunut hänestä.

Nuori mies jähmettyi. Hän muisti tytön silmissä vaihtuvat värit, otsalle itsepäisesti laskeutuneen kiharan.

– Ehkä, ehkä en ole.

Suutarilesken otsalle rypyt virtasivat vallihaudoiksi.

– Liian paljon kauneutta. Se voi olla vaarallista. Tai sitten sinä et ole riittävän rohkea.

– Miksi niin sanot, täti? Täplä ihmetteli.

Mutta nuori mies tiesi sen itsekin: Jumala lahjoitti ihmisille kauneuden, joka oli niin vaarallinen, että se voisi heikommat surmata silmänräpäytyksessä.

– Hän on yksinäinen, kuten sinä, kulkija ja mutisi-ja. Niin hieno tytär, unelmoija. Ainoa lapsi, sunnuntaiyönä maailmaan loikannut, kun täysikuu helmeili Vltavan joenvarren pakkaskukille. Hän on pelikuvasi. Kuten sinä, kuten hän. Voisitte ymmärtää toisianne.

Ehkä, ehkei.

Täplä puhui kiihtyen: – Hänessä on jotakin kirkkautta, en ole sellaista ennen nähnyt maailmassamme. Kuin hän olisi lainassa paratiisin puutarhasta.

Nuori mies huolestui enemmän ja korjasi univormunsa kauluksia. Sitten hän yliviivasi muistivihostaan toisenkin sanan, korvasi sen uudella sanalla.

Suutarileski naurahti.

– Sotilas, joka arkailee tyttöä.

– Arkailen kauneutta, Täplä lopulta myönsi ja käveli kasarmille.

Sinä yönä hänen uneensa ilmestyi kattohaikara ja kirkkotornin pöllö, ja nuori mies ymmärsi kihlautuneensa.

Morsian oli suutarilesken tytär. Tämä teki Täplän onnelliseksi, mutta vain hetkeksi. Syvällä unen kaivossa hän oli peloissaan.

Katsoessaan tarkemmin tytön kasvoja hän näki muutoksia: pieniä arpisia merkkejä, joissa sykki seittejä ja hometta, ja Täplästä tuntui, että hän katseli pohjoisten metsien šamaania.

Täplä heräsi ennen aamuhäätystä ja tuijotti tuvan katon mustaa halkeamaa, se näytti kasvavan ja haukottelevan.

2

Aamusumussa nuoret sotilaat työskentelivät metsän reunassa. He korjasivat vanhaa ruttomuuria.

Täplä piti sotilaita kavereinaan, hän mielellään kuunteli heidän laulujaan ja juttujaan yömyöhään asti, mutta ei tällä kertaa. Hänen iluontoiset toverinsa olivat hieman ymmällään.

Sinä iltana Täplä palasi suutarilesken pieneen taloon, suuteli häntä poskille ja seurasi tättään tupaan, jonne hämärä oli istuutunut.

Hämyssä istui muutakin, hiljaa ja odottaen. Kun hän tuli lähemmäs, tyttö avasi upottavat silmänsä.

Täplä ei uskaltanut puhutella tyttöä, häntä ujostutti. Hän kääntyi tätinsä puoleen.

– Mitä hän sanoo? Miltä hänestä tuntuu? Suutarileski seisoi tuvan oviaukossa, rummutti sormillaan karmia ja hymysi.

Mutta tyttö sanoi: – Miltä minusta tuntuu? Mitä tarkoitat?

Jos sinä haluaisit kihlautua kanssani, nuori mies

Keskiaikainen Praha: nuori Täplä on huoleton sotilas, joka rakastuu jasmiinilta ja sitruunalta tuoksuvaan Ireneen. He menevät naimisiin ja muuttavat asumaan taloon, jonka salia hallitsee jättimäinen peilipatsas. Lukemattomista peileistä heijastuu ihmeellisiä näkyjä.

Peilipatsaan äärellä jokainen kohtaa harhoja, totuuksia, valheita ja petoksia, eikä mikään ole enää itsestäänselvää. Pian Täplä ymmärtää, että toisinaan Jumala lahjoittaa kauneuden, joka on niin vaarallinen, että se voi surmata silmänräpäytyksessä.

Peilipatsas on kauhua, fantasiaa ja erotiikkaa, balladi Prahan kujilta, joilla vaeltavat niin alkemistit kuin narrit, eläen Kultaisen kaupungin taikaa.

Harri István Mäki (s.1968) vietti lapsuutensa Unkarissa ja kuunteli salaperäisiä portteja avaavia satuja ja tarinoita isoäidiltään. Mäki asuu Ylöjärvellä ja toimii kuvittajana ja teatteriohjaajana.

ISBN 978-952-7211-27-4

**KUSTANTAMO
HELMIVYÖ**

Kansikuva: Susanna Liukkonen
Suunnittelu: JT Lindroos

